

ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ

Дослідження Місць Тимчасового Проживання

Стислий виклад аналізу даних Колективного центру MOM | жовтень 2023 р | Хмельницька область

Класифікація доступу: Відкритий доступ

ОЦІНЕНО КОЛЕКТИВНІ ЦЕНТРИ В ХМЕЛЬНИЦЬКІЙ ОБЛАСТІ

ОГЛЯД

В рамках досягнення мети пошуку середньо та довгострокових рішень для ВПО в колективних центрах (МТП), у цьому звіті представлені результати попереднього опитування ВПО, яке було зосереджене на тому, щоб зрозуміти ситуацію з ВПО, які проживають у п'яти колективних центрах Хмельницької області. Тематичні блоки які досліджувалися, як на індивідуальному рівні, так і на рівні домогосподарств, наступні: демографія, вразливість, причини переміщення, отримання гуманітарної чи державної допомоги, майбутні наміри протягом наступних 12 місяців, необхідні умови для покидання колективного центру (МТП), житло, матеріальне забезпечення /ситуація з працевлаштуванням, соціальна згуртованість та доступ до інформації. Дані були зібрані польовими групами методом інтерв'ювання домогосподарств, що мало на меті опитати всіх ВПО, які проживають в обраних колективних центрах, для всебічного розуміння ситуації з ВПО в цих МТП. Цей звіт містить загальний огляд висновків, однак також присутній більш детальний огляд, в тому числі на рівні МТП.

Географічне охоплення

5

Опитних МТП

у Хмельницькій області

ОСНОВНІ ПОКАЗНИКИ

143 Домогосподарства ВПО опитано у 5 МТП Хмельницької обл.

34% ВПО мають намір залишатися в їхніх МТП найближчі 12 місяців

60% ВПО мають намір повернутися до місця їх постійного проживання, за умови надання допомоги

61% ВПО повідомляють, що їхній будинок/квартира (місце попереднього проживання) пошкоджено

58% ВПО покинули 6 МТП, якщо будуть задоволені певні умови

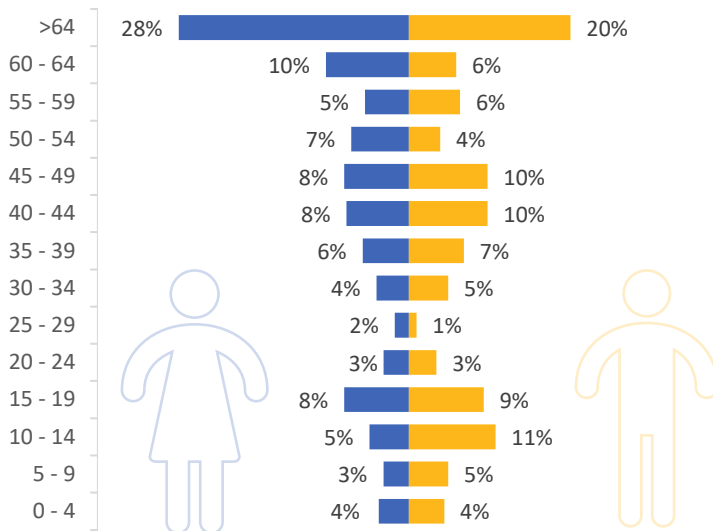

41% ВПО покинули 6 МТП, якщо вони будуть забезпечені багаточисловою грошовою допомогою

Огляд індивідуальної демографії

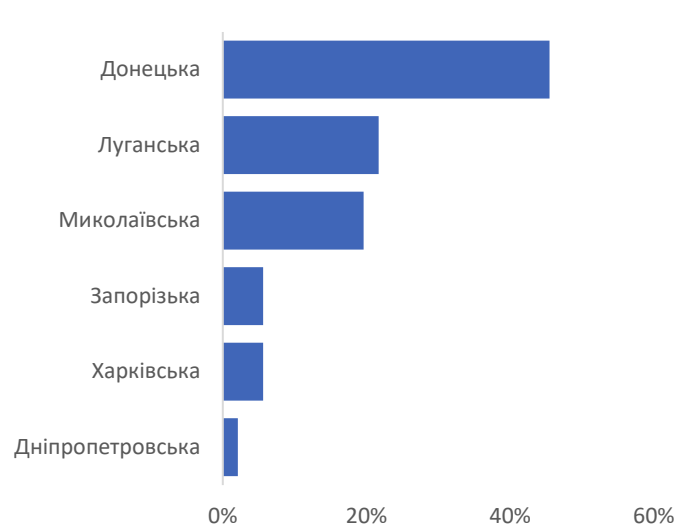
Демографічна піраміда (% осіб)

Огляд демографії домогосподарств

Область походження (% домогосподарств)

Загалом у п'яти колективних центрах налічувалося 302 особи: 172 жінок і 130 чоловіків. Як представлено пірамідою населення вище, люди похилого віку складають відносно високу частку від загальної чисельності. Загалом, 48% ВПО є людьми працездатного віку (від 15 до 64 років), 30% – люди похилого віку (старше 64 років) і 22% – є діти (віком до 15 років). Середній вік ВПО в п'яти колективних центрах (МТП) становить 43 роки.

У п'яти колективних центрах налічувалося загалом 143 опитані домогосподарства (ДГ), їх середній розмір становив дві особи. Найвища частка домогосподарств була в Донецькій області (45%), за нею йдуть Луганська область (22%) та Миколаївська Область (20%). Переважна більшість ДГ (88%) мусили переїхати з місця свого постійного проживання, тоді як решта 12% ДГ були переміщені з іншого місця. В середньому, ДГ проживають на своєму нинішньому місці 14 місяців.

Причини переміщення (фактори що вплинули)

Причини, які призвели до переміщення (% домогосподарств)

Переважна більшість домогосподарств (99%) в Хмельницькій області мусили виїхати через конфлікт. Це стало причиною для переміщення всіх ДГ у 4-х з 5 опитаних МТП. Однак нязький відсоток ДГ в одному з колективних центрів були переміщені з інших причин, переважно через навчання. Результати дослідження по Хмельницькій області дещо відрізняються від тих, що були отримані раніше, наприклад, в Івано-Франківській та Чернівецькій областях, цей показник був нижчим - 92% були переміщені виключно через причини пов'язані з війною, в Дніпропетровській області цей показник склав 90%.

Отримана гуманітарна допомога

Загалом, 96% ВПО повідомили, що отримували гуманітарну допомогу хоча б один раз протягом останнього року. Значні 28% повідомили, що отримували допомогу протягом останнього місяця, 37% – від одного до трьох місяців тому, 24% - від трьох до шести місяців і 5% - від шести місяців до року тому. Серед тих, хто отримав гуманітарну допомогу, три типи допомоги були найпоширенішими:

73%

Продукти харчування

55%

Вода & Гігієнічні товари

23%

Непродовольчі товари

Майбутні наміри на наступні 12 місяців

34%

Залишитися в поточному МТП

60%

Повернутися у місце свого походження

4%

Виїхати з поточного МТП, але залишитися в області

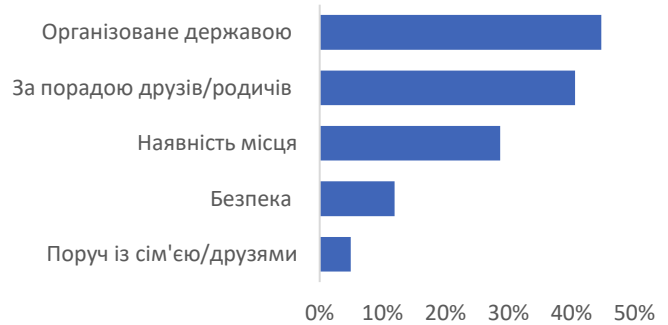
1%

Виїхати з поточного МТП та переїхати в іншу область

Причини переміщення (фактори вибору МТП)

Причини для обрання поточного МТП (% домогосподарств)

Велика кількість серед опитаних домогосподарств повідомила про декілька факторів, що вплинули на вибір нинішнього колективного центру. Цей показник відображає складність процесу прийняття рішень. Зокрема, 45% домогосподарств зазначили, що керувались організованим державою переміщенням, 41% керувались порадою друзів/родини, і 29% обрали МТП через наявність місця в ньому.

Отримана допомога від держави

Загалом, 98% домогосподарств ВПО повідомили, що вони отримували якийсь вид державної допомоги. 99% домогосподарств повідомили, що хоча б одна людина із ДГ офіційно зареєстрована як ВПО. З цих 2% домогосподарств ВПО які не отримали державну допомогу, переважна більшість відповіла, що не бачить якихось вагомих переваг в отриманні гуманітарної допомоги. Серед тих, хто отримав державну допомогу, три типи були найпоширенішими:

98%

Фінансова допомога

22%

Пенсія

8%

Продукти харчування

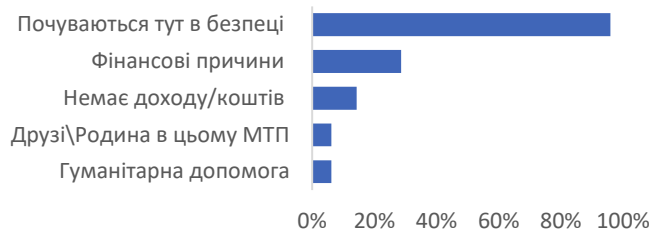
У домогосподарств ВПО запитали про їх наміри на найближчі 12 місяців, за умови, що допомога буде надана. 34% повідомили про бажання залишитися у поточному колективному центрі, 60% – мають намір повернутися до своїх домів, 4% – бажують переїхати в межах поточної області, і 1% має намір виїхати до іншої області. Кількість домогосподарств, які мають намір залишитися в поточному МТП, був нижчим порівняно з Полтавською областю (74%), Дніпропетровською областю (70%), та Тернопільською областю (65%), Київською областю (57%), Львівською областю (49%). Відсоток ВПО, які мають намір повернутися, був значно вищим ніж в інших областях: Дніпропетровська (12%), Полтавська (22%), Тернопільській (27%), Івано-Франківській та Чернівецькій (28%), Львівській (29%) та Київській областях (33%).

Майбутні Наміри: залишитися в МТП

Серед 34% домогосподарств ВПО в Хмельницькій області, що мають намір залишитися у своєму поточному колективному центрі (МТП), 96% вказало, що основна причина - це безпека, на другому місці є фінансові причини, включно з неможливістю платити оренду (29%), і третьою причиною для ДГ є фактори пов'язані з працевлаштуванням та можливістю себе забезпечувати (14%). Інші причини, що були названі ВПО - це намір залишитися в поточному МТП та наявні соціальні зв'язки й доступ до гуманітарної допомоги.

Причини неповернення ДГ сьогодні (% ДГ)

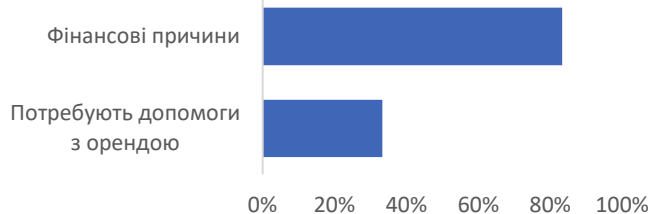

Майбутні наміри: покинути МТП, але залишитися в області

Загалом, 4% ВПО повідомили, що мають намір покинути МТП, але залишитись в цій самій, з них 83% ВПО повідомили, що не можуть покинути МТП з фінансових причин, і 33% потребують фінансової допомоги з орендою житла.

Причини невиїзду сьогодні (% ДГ)

Необхідні умови для виїзду з МТП

Усі ВПО були опитані щодо необхідних умов, для добровільного покидання МТП. 42% опитаних відповіли, що не переїдуть незалежно від запропонованої допомоги. Однак, 41% домогосподарств ВПО вказали про готовність переїхати, якщо багатоцільова грошова допомога буде надана, 31% - якщо отримає допомогу з транспортуванням, 29% - за умови отримання допомоги з оренди житла на термін від 6 до 12 місяців, 27% - за умов допомоги з працевлаштуванням, і 16% - якщо буде надана підтримка з відновлення житла. У середньому домогосподарства висловлювали готовність переїхати протягом 3 місяців, якби їхні умови були виконані, хоча цей показник варіювався від 1 до 17 місяців залежно від МТП. У таблиці нижче представлені найбільш затребувані умови для переїзду:

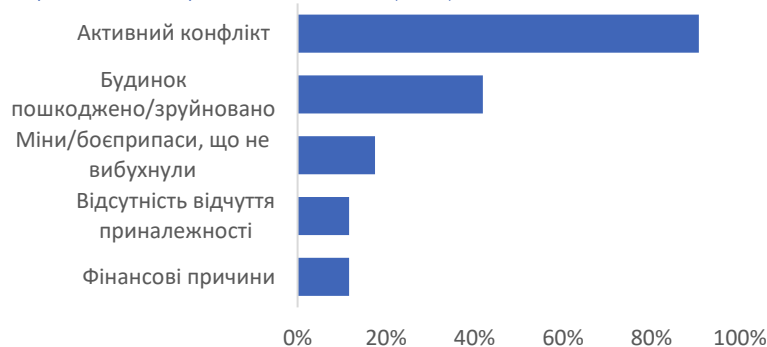
1. Багатоцільова фінансова допомога	41%
2. Транспортна допомога з переїздом	31%
3. Готівка для оренди на період від 6 до 12 місяців	29%
4. Допомога з працевлаштуванням	27%
5. Допомога з відбудови житла	16%

Майбутні наміри: повернутись

Загалом, 60% ДГ повідомили, що мають намір повернутися до місця свого постійного проживання, але наразі не можуть це зробити з різних причин. Найбільшою перешкодою до повернення є - активний конфлікт; про це повідомило 91% з тих домогосподарств, що має намір повернутись. 42%, які мали намір повернутися, відповіли, що наразі вони не можуть цього зробити через зруйноване/пошкоджене житло та замінування території (17%). Інші причини включали: відчуття того, що ВПО більше не приналежать до місця походження та наявність фінансових обмежень.

Причини неповернення ДГ сьогодні (% ДГ)

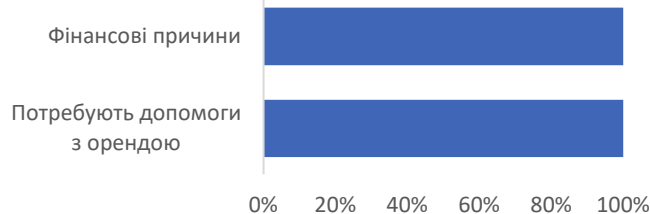

Майбутні наміри: покинути МТП, переїхати в іншу область

Загалом, 1% ВПО повідомили, що мають намір переїхати в іншу область, з них 100% ВПО повідомили, що не можуть покинути МТП з фінансових причин, і так само 100% потребують фінансової допомоги з орендою житла.

Причини невиїзду сьогодні (% ДГ)

Проблеми з поточним МТП

Серед опитаних домогосподарств ВПО, 54% повідомили, що вони не мають жодних проблем стосовно МТП в якому проживають, однак решта 46% зіткнулися з проблемами. Про проблеми в Хмельницькій області повідомило більше ДГ ніж в інших областях, в порівнянні в Дніпропетровській області про проблеми повідомило (30%) ДГ, в Київській області (26%), і в Полтавській області (15%). Найбільш поширеною проблемою в опитаних МТП в Хмельницькій області є гігієнічні та санітарні умови (19%), наступною найпоширенішою проблемою є відсутність приватного простору (10%), стягнення плати за проживання (8%), нестача зон для відпочинку дітей (6%), недостатнє опалення (6%). У таблиці нижче наведено топ-5 проблем, про які повідомляють ВПО в Хмельницькій області.

1. Гігієнічні/Санітарні умови	19%
2. Відсутність приватного простору	10%
3. Оплати за проживання	8%
4. Нестача зон для відпочинку дітей	6%
5. Нестача опалення	6%

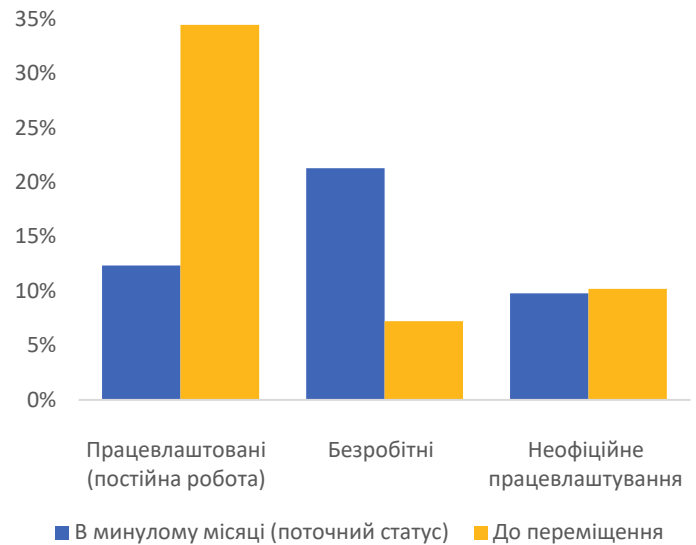

Можливості для заробітку

49% ВПО повідомили, що їхня трудова діяльність була зупинена переміщенням. Цей відсоток найвищий для тих, хто раніше проживав у Дніпропетровській (67%) та Донецькій областях (55%). 15% ВПО повідомили, що їхня трудова діяльність була зупинена через фізичне пошкодження їх бізнесу, цей показник найвищий серед тих, хто раніше працював у Дніпропетровській (67%) та Запорізькій областях (25%). 11% ДГ ВПО повідомило що не вірять, у можливість повернутися до своєї трудової діяльності після наступного переїзду, з них 25% вважають, що могли б повернутись до трудової діяльності, 6% вважають, це частково можливим, а 58% вагаються. З 11% тих, хто вважав, що вони не можуть повернутися до трудової діяльності, 38% повідомили, що причиною цього є похилий вік, і 31% вказало втрату фізичного капіталу (приміщення та інструменти).

На індивідуальному рівні ВПО (віком 18+) вказали вищий рівень поточної відсутності працевлаштування (21%) в порівнянні з тим що було до переміщення (7%), також наразі нижчим є показник постійного працевлаштування (12% в порівнянні з 34% до переміщення).

Статус працевлаштування осіб до переміщення та поточний (% осіб, 18+)

Прихисток

Загалом більшість ДГ ВПО раніше проживали у власному будинку або квартирі (96%), 3% - в орендованому будинку чи квартирі, 1% – у друзів чи родичів, і 1% – в інших умовах.

95.8%

Будинок або квартира (у власності)

2.8%

Будинок або квартира (в оренді)

0.7%

Інше

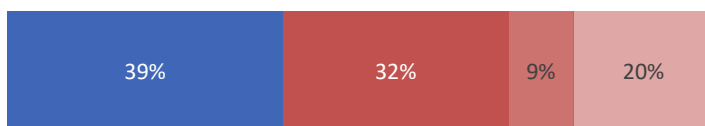

0.7%

З друзями чи родиною

61% ДГ ВПО, які раніше проживали у власному або орендованому будинку/квартирі, повідомили, що їхнє житло було пошкоджено. 9% ДГ повідомили, що мають намір найняти підрядника для ремонтних робіт, 20% планують проводити ремонтні роботи самостійно, а 32% не має наміру ремонтувати своє житло (інші 39% повідомили, що їхній будинок не постраждав).

Статус будинку/квартири в місці проживання(до переселення)(% ДГ)

- Житло не було пошкоджено
- Житло пошкоджено, не буду ремонтувати
- Житло пошкоджено, найму підрядника для ремонту
- Житло пошкоджено, буду ремонтувати самостійно

76% ДГ ВПО, які не мають наміру ремонтувати пошкоджений будинок повідомили, що не мають плану щодо житла на майбутнє. Майже всі (90%) ВПО, які мають намір відремонтувати своє житло планують фінансувати ремонт за рахунок фінансової допомоги, яку вони сподіваються отримати від держави чи гуманітарного сектору.

Соціальне Згуртування

86% ДГ ВПО повідомили, що не стикалися з жодним видом дискримінації з боку приймаючої громади. Серед тих, хто зазнав дискримінації, найчастіше повідомлялося про дискримінацію за мовною ознакою (про це повідомило 70% тих, хто зазнав дискримінації), словесні образи (20%), і 10% повідомило про відмову у наданні послуг. 48% ДГ ВПО думають, що їм буде дуже легко або легко інтегруватись до їхньої приймаючої громади, 5% вважають, що це буде складно або дуже важко, і 46% відповіли нейтрально. Загалом, 8% ДГ ВПО повідомили, що соціокультурні відмінності вплинули на їхню можливість працевлаштування.

Доступ до інформації

Найвищий відсоток ДГ ВПО повідомили, що вони дізнаються інформацію про допомогу у вирішенні проблем переміщення через соціальні мережі (67%), соціальні мережі з попереднього місяця проживання (57%), та соціальні мережі в поточному МТП (52%). 45% повідомили, що отримують всю необхідну їм інформацію. Однак 55% повідомило про нестачу інформації.

Найбільше потребують інформації про доступ до гуманітарної допомоги в майбутній локації (45%), далі йде інформація про доступ до державної допомоги в майбутньому (36%) та інформація про гуманітарну допомогу продовольчих товарів (27%).

Для отримання додаткової інформації про оцінку або додаткові деталі про методологію, будь ласка, зв'яжіться з Веронікою Костареллі за адресою vcostarelli@iom.int

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

Оцінка здійснюється завдяки щедрій підтримці, наданій Бюро гуманітарної допомоги (ВНА).

